

Odwrotne obciążenie w praktyce – stan prawny 2017

Radosław Kowalski
Doradca podatkowy

Część 1. Start 10:00
Odwrotne obciążenie 2017–
najważniejsze zagadnienia

Podatnikami VAT są osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej nabywające usługi wymienione w załączniku nr 14 do ustawy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- usługodawcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, u którego sprzedaż nie jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9,
- usługobiorcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, zarejestrowany jako podatnik VAT czynny.

Przed zastosowaniem odwrotnego opodatkowania należy sprawdzić status kontrahenta.

Jak to zrobić?

[https://ppuslugi.mf.gov.pl/ /](https://ppuslugi.mf.gov.pl/)

The screenshot shows a web browser window displaying the 'Portal Podatkowy Usługi' (Tax Authority Services Portal). The page title is 'SPRAWDZENIE STATUSU PODMIOTU W VAT' (Check VAT Entity Status). The search criteria are: 'Identyfikator podatkowy: NIP 9531439012'. Two buttons, 'Sprawdz' (Check) and 'Wyczyść' (Clear), are visible. A green checkmark icon indicates a successful result: 'Podmiot o podanym identyfikatorze podatkowym NIP jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny' (Entity with the provided tax identification number NIP is registered as an active VAT taxpayer). Below this, a note states: 'Dodatkowo informujemy, iż w celu potwierdzenia czy podmiot jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny, podatnik i osoba trzecia mająca interes prawny, mogą złożyć do właściwego naczelnika urzędu skarbowego wniosek o wydanie zaświadczenia.' (We also inform you that in order to confirm whether the entity is registered as an active VAT taxpayer, the taxpayer and a third party with a legal interest may submit an application to the competent tax authority for the issuance of a certificate). The date of the check is 'Data sprawdzenia: 08-01-2017'. The browser's address bar shows the URL 'C:\Users\rkowa\Downloads\Portal Podatkowy.html' and the page is secured by Norton. The Windows taskbar at the bottom shows the date and time as 18:32 on 08.01.2017.

Chcąc uzyskać zaświadczenie należy zwrócić się do urzędu skarbowego !

ale

Samo zaświadczenie nie jest konieczne dla stosowania odwrotnego opodatkowania.

Przy czym:

W przypadku usług wymienionych w poz. 2-48 załącznika nr 14 do ustawy (roboty budowlane) przepis ust. 1 pkt 8 (odwrotne opodatkowanie) stosuje się, jeżeli usługodawca świadczy te usługi jako **podwykonawca!**

- Odwrotne opodatkowanie robót budowlanych – całkowita nowość w polskim VAT
- Podwykonawstwo robót budowlanych a odwrotne opodatkowanie

Przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

W umowie o roboty budowlane zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą), strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców.

Do zawarcia przez podwykonawcę umowy z dalszym podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora i wykonawcy.

Umowy podwykonawstwa powinny być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Z uzasadnienia:

Oszustwa w podatku VAT przyjmują często formę zorganizowaną (np. transakcje karuzelowe), w której istotnym elementem jest wykorzystanie tzw. słupów (podmiotów z reguły nieposiadających majątku, z założenia nierozliczających podatku). Celem takich działań jest tworzenie łańcuchów transakcji mających na celu uniknięcie opodatkowania VAT (wyłudzenie podatku), co umożliwia oferowanie towaru po znacznie zaniżonej cenie („pomniejszonej” o VAT) i zaburza uczciwą konkurencję na wspólnym rynku.

Co do zasady, eliminacja takich nieprawidłowości dokonuje się w ramach działań kontrolnych. Jednakże w pewnych szczególnych przypadkach, kiedy na danym rynku występują oszustwa na skalę, gdzie działania kontrolne nie dają określonego rezultatu, wówczas państwo członkowskie może (w zakresie określonych towarów) wprowadzić mechanizm odwróconego obciążenia VAT (ang. reverse charge mechanism).

Podkreślić należy, że w art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy o VAT zaproponowano – analogicznie jak w pkt 7 tego przepisu – ograniczenie stosowania mechanizmu reverse charge do przypadków, gdy usługobiorca jest podatnikiem VAT czynnym. Zastosowanie takiego rozwiązania, a więc stosowanie odwróconego obciążenia wyłącznie w sytuacji, gdy dostawca towarów/usługodawca oraz nabywca towarów/usługobiorca są podatnikami VAT czynnymi, nie ogranicza skuteczności tego mechanizmu.

Ponadto w projekcie ustawy wskazano, że w przypadku usług wymienionych w poz. 2–48 załącznika nr 14 (a więc usług budowlanych), przepis ust. 1 pkt 8 stosuje się, jeżeli usługodawca świadczy te usługi jako podwykonawca (art. 17 ust. 1h ustawy o VAT).

Ważne!

Prawodawca wskazuje na podwykonawcę
a nie uznanego podwykonawcę!

Wyzwania dla firm budowlanych:

- Klasyfikacja usługi w kontekście poz. 2-48 załącznika nr 14 do ustawy o VAT
- Ustalenie statusu fiskalnego kontrahenta (swój zapewne znamy)

PODWYKONAWCA CZY NIEPODWYKONAWCA – OTO JEST PYTANIE

Czyli trzecie wyzwanie - **ustalenie funkcji i statusu swojego i podwykonawcy w na potrzeby stosowania odwrotnego opodatkowania.**

- o tym więcej w drugiej części

Obowiązek podatkowy w VAT u nabywcy:

Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury w przypadkach, o których mowa w art. 106b ust. 1, z tytułu świadczenia usług budowlanych lub budowlano-montażowych.

Czy i jak stosować powyższą metodę identyfikacji momentu powstania obowiązku podatkowego?

Odliczanie VAT naliczonego i zwrot przy odwrotnym opodatkowaniu:

- Prawo do odliczenia na zasadzie ogólnej, ale bez konieczności posiadania faktury;
- Wyznacznik terminu odliczenia: moment powstania obowiązku podatkowego
- Zasada trzech miesięcy!
- Zwrot: TAK ale czy możliwy w terminie 25 dni?

Konsekwencje błędnego rozliczenia u:

- Świadczącego – obowiązek zapłaty VAT z faktury
- Nabywcy - zaległość i nawet podwójne odsetki (czasami)

Art. 88 ust. 3a

Nie stanowią podstawy do obniżenia podatku należnego oraz zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego faktury i dokumenty celne w przypadku gdy:
(...)

7. wystawiono faktury, w których została wykazana kwota podatku w stosunku do czynności opodatkowanych, dla których nie wykazuje się kwoty podatku na fakturze - w części dotyczącej tych czynności.

Spółka, która kupiła towary objęte odwrotnym obciążeniem, musi rozliczyć VAT. Skoro sprzedawca wystawił fakturę z kwotą VAT, to jest ona nieprawidłowa. Nabywca nie może więc odliczyć VAT z błędnie wystawionej faktury.
– wyrok WSA w Gliwicach z dnia 23 stycznia 2015 r. III SA/GI 936/14

Wnioskodawca obowiązany jest do rozliczenia podatku jako osoba nabywająca złom stosując tzw. mechanizm odwrotnego obciążenia.

Mając na uwadze stan faktyczny sprawy oraz powołane regulacje prawne, w sytuacji, gdy sprzedawca złomu srebra wystawia dla Wnioskodawcy (nabywcy) fakturę w której została wykazana kwota podatku wg stawki VAT 23%, to w świetle [art. 88 ust. 3a pkt 7](#) ustawy, faktura ta nie stanowi podstawy do obniżenia podatku należnego.

- DIS w Łodzi z dnia 29 października 2012 r., IPTPP1/443-659/12-4/AK

Roboty budowlane na przełomie stanów prawnych:

Art. 5. Przepisy [art. 17 ust. 1 pkt 8](#) ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do usług wymienionych w poz. 2-48 [załącznika nr 14](#) do ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które zostały wykonane od dnia 1 stycznia 2017 r. W celu ustalenia momentu wykonania usług stosuje się przepisy [art. 19a ust. 2](#) i [3](#) ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 8. W przypadku uiszczenia przed dniem 1 stycznia 2017 r. całości lub części zapłaty na poczet dokonanych od tego dnia dostaw towarów lub świadczenia usług, dla których podatnikiem od dnia 1 stycznia 2017 r. stał się nabywca zgodnie z [art. 17 ust. 1 pkt 7](#) lub [8](#) ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, korekty rozliczenia tej zapłaty dokonuje się w rozliczeniu za okres, w którym dokonano dostawy tych towarów lub wykonano tę usługę.

Od 2017 roku zmodyfikowany został katalog załącznika nr 11 ustawy o VAT

poz. 28 Elektroniczne układy scalone - wyłącznie procesory (ex 26.11.30.0)

- limit 20.000 zł

Odwrotne opodatkowanie (bez limitu 20.000 zł)

22a	24.41.10.0	Srebro nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku
22aa	ex 24.41.20.0	Złoto nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku, z wyłączeniem złota inwestycyjnego w rozumieniu art. 121 ustawy, z zastrzeżeniem poz. 22b
22ab	24.41.30.0	Platyna nieobrobiona plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku
22c	ex 24.41.40.0	Metale nieszlachetne lub srebro, platerowane złotem, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu - wyłącznie srebro, platerowane złotem, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu
22ca	ex 24.41.50.0	Metale nieszlachetne platerowane srebrem oraz metale nieszlachetne, srebro lub złoto, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu - wyłącznie złoto i srebro, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu
28d	ex 32.12.13.0	Bizuteria i jej części oraz pozostałe wyroby jubilerskie i ich części, ze złota i srebra lub platerowane metalem szlachetnym - wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich ze złota, srebra i platyny, tj. niewykończone lub niekompletne wyroby jubilerskie i wyraźne części biżuterii, w tym pokrywane lub platerowane metalem szlachetnym

Część 2. Start ok. 10:55
Odwrotne obciążenie 2017
w przykładach
– praktyczne wskazówki

Podatnicy mają wątpliwości

- Czy odwrotne opodatkowanie ma zastosowanie do wszystkich robót budowlanych?
- Jak weryfikować status kontrahenta?
Jakie muszą mieć dokumenty?
- Co zrobić gdy w danym miesiącu mam tylko odwrotne opodatkowanie – co z rozliczeniem VAT np. od materiałów?
- Czy remont również jest objęty odwrotnym opodatkowaniem?

- Czy możliwe abym musiał opodatkować usługi nabywane od moich podwykonawców a jednocześnie moje usługi opodatkuje zlecający?
- Co jeżeli świadczący spóźni się z wystawieniem faktury?
- Jak rozliczyć usługi budowlane jeżeli jestem podwykonawcą a zaliczkę otrzymałem w 2016 r.?
- Czy wyższe ceny usługi również podlegają „00”?

- Czy usługi projektowe podlegają „00”?
- Co zrobić w sytuacji, w której gmina nie ma możliwości odliczenia VAT przy zakupie usług „00”?
- Czy usługi szlifierskie podlegają „00”?
- Czy wykonanie instalacji WOD-KAN, sanitarnych, klimatyzacji w ramach podwykonawstwa jest „00”?
- Czy wykonywanie instalacji elektrycznej jest „00”?

Część 3. Start ok. 11:40

Sesja pytań

Ekspert odpowie na jak największą możliwą liczbę pytań, które są zgodne z tematem webinarium i nie wymagają, konsultacji, wyliczeń oraz sprawdzenia rejestrów.

Dziękujemy za udział w webinarium

Radosław Kowalski
Doradca podatkowy